

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.3.1.15>

INTERPRETACYJNO-WYKONAWCZE POMIARY TWÓRCZOŚCI ZESPOŁU „CLASSIC GUITAR”

Svitlana Hrynenko

starszy wykładowca Komisji Cyklistycznej

„Ludowa Sztuka Instrumentalna”

Mikołajowskiego Koledżu Kultury i Sztuki

(Mikołajów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0003-2591-0054

e-mail: svitlanangm@gmail.com

Adnotacja. W artykule omówiono interpretacyjno-wykonawcze pomiary twórczości mikołajowskiego zespołu „Classic Guitar”. Przedstawiono główne etapy tworzenia zespołu. Zwraca się uwagę na wyjątkowość zespołów gitarowych w przestrzeni artystycznej Ukrainy. Członkowie mikołajowskiego zespołu „Classic Guitar” wybierają szeroką gamę utworów. Programy koncertów zespołu z reguły mają na celu odtworzenie stylu muzycznego pewnej epoki i mają jedność tematyczną. W szczególności repertuar zespołu obejmuje opusy skrzypcowe i lutowe z epoki baroku. Wśród nich można wymienić szereg dzieł napisanych dla lutni lub vihueli. Członkowie zespołu w swojej działalności łączą różne rodzaje interpretacji, nie tylko czysto wykonawczą, ale także dokonują przekładu wykonawczego, którego efektem są wykonane przez gitarzystów aranżacje. Wykonując tę część repertuaru członkowie zespołu mają dużą swobodę w kwestii twórczej interpretacji materiału muzycznego. W rezultacie często stosują takie kolorowe, specyficzne techniki gry na gitarze, jak tapping (uderzanie w struny), golpe (uderzanie w płytę rezonansową), scratch na strunie (dźwięk imitujący fugi przez DJ-a płyty) i kilka innych.

Słowa kluczowe: gitara, ansambl, interpretacja, zespół, repertuar, „Classic Guitar”.

INTERPRETATION AND PERFORMANCE DIMENSIONS OF “CLASSIC GUITAR” CREATIVITY

Svitlana Hrynenko

Postgraduate Student at the Department of Academic and Variety Vocal and Sound Directing

National Academy of Culture and Arts Management (Kyiv, Ukraine),

Senior Teacher at the Cyclic Commission “Folk Instrument Art”

Mykolaiv College of Culture and Arts (Mykolaiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-2591-0054

e-mail: svitlanangm@gmail.com

Abstract. The article considers interpretive and performing dimensions of creativity of the Mykolaiv collective “Classic Guitar”. The main stages of ensemble formation are presented. Emphasis is placed on the uniqueness of guitar groups in the artistic space of Ukraine. Participants of the Mykolaiv collective “Classic Guitar” choose a wide range of products. The programs of the band’s concerts, as a rule, are aimed at reproducing the musical style of a certain era and have a thematic unity. In particular, the ensemble’s repertoire includes violin and lute opuses of the Baroque period. Among them are a number of works written for lute or viola. In their activities, the band members combine different types of interpretation, not only purely performing, but also performing performing translations, which result in arrangements made by guitarists. Performing this part of the repertoire, the ensemble members have more freedom in the creative interpretation of musical material. As a result, they often use such colorful, specific guitar techniques as tapping (string hitting), golpe (hitting children), scratch on the string (a sound that mimics the mashing of a record by a DJ) and a number of others.

Key words: guitar, ensemble, interpretation, repertoire, “Classic Guitar”.

ІНТЕРПРЕТАЦІЙНО-ВИКОНАВСЬКІ ВИМІРИ ТВОРЧОСТІ КОЛЕКТИВУ «CLASSIC GUITAR»

Світлана Гриненко

аспірант кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури

Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна),

старший викладач циклової комісії «Народне інструментальне мистецтво»

Миколаївського коледжу культури і мистецтв (Миколаїв, Україна)

ORCID ID: 0000-0003-2591-0054

e-mail: svitlanangm@gmail.com

Аногация. В статті розглядаються інтерпретаційно-виконавські виміри творчості миколаївського колективу «Classic Guitar». Представлено основні етапи становлення ансамблю. Акцентовано увагу на унікальності гітарних

колективів у мистецькому просторі України. Учасники миколаївського ансамблю «Classic Guitar» обирають широкий спектр творів. Програми його концертів, як правило, спрямовані на відтворення музичної стилістики певної епохи та мають тематичну єдність. Зокрема, репертуар колективу включає скрипкові та лютневі опуси доби бароко. Серед них можна згадати низку творів, написаних для лютні чи віуели. Учасники «Classic Guitar» у своїй діяльності поєднують різні типи інтерпретації, не лише суто виконавську, а й здійснюють виконавське перекладення, результатом якого стають зроблені гітаристами аранжування. Виконуючи цей репертуар, учасники ансамблю мають більшу свободу в питанні творчої інтерпретації музичного матеріалу. Внаслідок цього нерідко вони застосовують такі колористичні, специфічні гітарні прийоми гри, як теппінг (удар по струнах), гольпе (удар по деці), скретч на струні (звук, що імітує затирання діджеєм платівки) та низку інших.

Ключові слова: гітара, ансамбль, інтерпретація, колектив, репертуар, «Classic Guitar».

Вступ. Гітара є інструментом, який можна широко використовувати у виконавській практиці в сольному, ансамблевому та оркестровому звучанні. Наразі існує багато різновидів ансамблів – дуетів, тріо, квартетів, в яких серед інструментів наявна і гітара. Сфера камерно-ансамблевого музикування за участю гітари залишається маловивченою. Самобутнім явищем є суто гітарні колективи (зокрема квартети), які дозволяють створити цікаві фонічні поєднання. Діяльність відомого миколаївського ансамблю «Classic Guitar» досі не здобула ґрунтового дослідження, що й зумовлює потребу висвітлення його творчих здобутків та принципів, які використовуються його учасниками.

Основна частина. Мета статті – проаналізувати інтерпретаційно-виконавські виміри творчості миколаївського ансамблю «Classic Guitar».

Завдання статті:

- розкрити основні причини виникнення гітарних колективів в українському мистецькому просторі;
- представити специфіку репертуару миколаївського гітарного колективу «Classic Guitar»;
- визначити, які виміри інтерпретаційної діяльності представлені в творчості колективу.

Проблема інтерпретації творів доби бароко широко представлена в теоретичних напрацюваннях Н. Арнокура. Теоретичні аспекти інтерпретаційної діяльності досліджено в роботах В. Москаленка. Різні аспекти, що стосуються гітарного виконавства, розглядаються в дисертаційних дослідженнях О. Дроздової, М. Михайленка, А. Петропавловського. Проблема семіології камерно-інструментального мистецтва України кінця ХХ – початку ХХІ століть розглядається в роботах А. Кравченко. Питання ролі змагальності у становленні професійної компетентності музиканта аналізує А. Романенко.

В українському мистецькому просторі наразі існує лише декілька гітарних ансамблів. Освітні осередки, у стінах яких виникли подібні колективи, знаходяться у Києві, Миколаєві та Харкові. Поява суто гітарних ансамблів в українському мистецькому просторі ініціювалась, виходячи з двох завдань. Одне з них було навчальним, адже чимало гітарних колективів виникло завдяки ансамблевій практиці у закладах освіти мистецького спрямування. Інша ж причина створення гітарних ансамблів була зумовлена намаганням інтегруватися до європейського культурно-мистецького простору. А вже в ХХ столітті в Європі вже функціонували гітарні дуети, тріо та квартети, що займали стійку нішу в гітарному мистецтві сучасності.

Колектив «Classic Guitar» було створено у 1995 році в Миколаївському коледжі культури і мистецтв (м. Миколаїв, Україна) Вікторією Сологуб, яка і дотепер є його художнім керівником. Спочатку був задум створити навчальний ансамбль, в якому брали участь студенти класу гітари, але згодом до колективу долучилися також солісти-виконавці на інших музичних інструментах. І вже разом зі студентами стали виступати професійні гітаристи-викладачі. З 2000 року до керівництва «Classic Guitar» приєдналась Світлана Гриненко, яка була однією з перших його учасниць і яка до теперішнього часу керує колективом.

Ансамбль «Classic Guitar» представлений декількома варіантами виконавського складу – як жіночий квартет, змішаний квартет та чоловічий квартет. Учасники ансамблю нерідко виступають у складі гітарного тріо та дуету. Водночас мінливість складу колективу, принцип взаємозаміни та комбінування учасників не впливає на рівень виконавської майстерності. Основним естетичним принципом «Classic Guitar» є відтворення традицій різних національних шкіл гри на класичній гітарі, який водночас втілюється в індивідуальний стиль колективу. Доцільним буде визначити виміри інтерпретаційно-виконавської діяльності ансамблю.

Проблема інтерпретації творів є однією з нагальних у сучасному музикознавстві. Інтерпретація, як вказує В. Москаленко, може набувати різних форм. Існують такі типи інтерпретації, як: музикознавча, режисерська, виконавська, слухацька, технологічна, редакторська та композиторська. Також В. Москаленко відносить до різновидів музичної інтерпретації виконавське перекладення. Дослідник визначає феномен інтерпретації наступним чином: «Музичне інтерпретування – це організована інтелектом творча діяльність музичного мислення, яка спрямована на розкриття виразово-сміслових можливостей музичного твору» (Москаленко, 2013: 8). Тобто, коли мова йде про інтерпретування, необхідно насамперед вірно «розкодувати» той сенс, який було закладено в музичному творі композитором. Це означає заглиблення в сутність твору, виявлення його характерних особливостей, намагання відтворити не лише дух епохи, а й індивідуальний стиль композитора.

Коли мова йде про музику доби бароко, яка наново переосмислюється з огляду на поширення руху історично інформованого виконавства, завдання її вірного відтворення постає ще більш гостро. Діяльність таких теоретиків та практиків мистецтва, як Н. Арнокур, сприяла зміні світоглядних орієнтирів при виконанні музичного спадку бароко. Н. Арнокур зазначав, що необхідно прагнути до істинності звучання та пізнання духу епохи: «Твори розкриваються нам в абсолютно новому світлі, яке сяє з далекого минулого, а більшість проблем вирішуються самі собою. Відтворені таким чином, вони не тільки звучать правдивіше з історичної точки зору, а й отримують нове життя, оскільки виконуються з використанням властивих саме

ім засобів виразності, отже, дають нам чітке уявлення про силу духу, завдяки якій минуле було таким плідним» (Арнонкур, 2019: 73). Звісно, потрібним є виважений підхід, якому має передувати аналітична робота. Таким чином, нерідко в музичному інтерпретуванні відбувається «взаємне доповнення можливостей різних видів інтерпретації» (Москаленко, 2013: 19).

Учасники миколаївського колективу «Classic Guitar» обирають широкий спектр творів. Програми концертів ансамблю, як правило, спрямовані на відтворення музичної стилістики певної епохи та мають тематичну єдність. Зокрема, репертуар «Classic Guitar» включає скрипкові та лютневі опуси доби бароко. Серед них можна згадати низку творів, написаних для лютні чи віуели, які були перекладені та аранжовані учасниками колективу, зокрема «Три річкарки для лютні» Франческо Канова да Мілано, сюїту «24 потрійних «мікроцикли» Вінченцо Галілея, «Дві павани для лютні» Луїса де Мілана, «Три чотириголосних мотети» Якоба Аркадельта у перекладі для віуели Мігеля де Фуенльяна, «Три поліфонічні фантазії для лютні» Валентина Грефф Бакфарка, «Два польські танці для лютні-віланели» Войцеха Длугорая. Перекладення скрипкових творів таких композиторів, як Д. Скарлатті, Й.С. Бах, Г. Телеман, Г. Перселл, також виконуються колективом. Головне завдання полягає у вірному відтворенні стилістики доби бароко, що проявляється у специфіці звуковидобування, застосуванні потрібних штрихів, артикулюванні тощо. Задля цього потрібно мати великий спектр звукових уявлень. «Визначено, що творчий складник виконавського інваріанта твору мистецтва гітариста відтворюється виконавцем у володінні об'ємом звукових уявлень музичних образів» (Дроздова, 2020: 6). При виконанні барокових творів частіше використовується доволі обмежений комплекс штрихів – легато, нон легато.

Звернення до барокових творів в умовах поширення принципів «історично інформованого виконавства» передбачає їхнє переосмислення. Відкриваються значні можливості для інтерпретування мелізматики, адже зазвичай у процесі відтворення музичного опусу вона вільно додавалась бароковими музикантами. Звісно, з метою дотримання авторського стилю та специфіки мистецької доби має проводитися ґрунтовна аналітична робота, на що й спрямована діяльність колективу «Classic Guitar». Доцільно буде розглянути специфіку виконавської редакції В. Сологуб «Сюїти для лютні» c-moll BWV 997 Й.С. Баха. Судячи з обраної композитором тональності, цей твір було призначено для лютні-сопрано, а, можливо, й для лютневого клавісина (лаутенверку). Для наближення до автентичного лютневого звучання під час виконання даної сюїти на гітарі, що здійснюється в оригінальній тональності (водночас, як більшість виконавців прагнуть змінювати тональність та грають її в a-moll), використовується каподастр, який розташований на III ладу.

Прагнення до художньо-естетичної та стильової правдоподібності обумовлює і радикальну зміну аплікатури та атаки звуку. В інтерпретації В. Сологуб використовується засоби, характерні для стилю бароко та специфіки лютні. Зокрема, виконавицею застосовується наступний тип мелізматики: довга трель на різних струнах, нахшлаг, аччакатура, комбінація апподжіатури і мордента, комбінація апподжіатури і трелі, допельшлаг та шлефер. Необхідно ретельно підходити до пошуку звукового образу твору, що передбачає «виразне звучання твору, активне застосування тембральної процесуальності; внутрішнє оперування метроритмічними, динамічними, артикуляційними сторонами твору; виконавське вміння довести художню доцільність вибору варіанту твору» (Дроздова, 2020: 158). Тобто кожне виконання того чи іншого твору має бути переконливим і таким, що доцільно відображає художній та звуковий образ.

Більшість репертуару «Classic Guitar» становлять твори доби романтизму, що перекладені для гітарного складу. Зокрема, колектив прагне включати шедеври композиторів, що відносяться до різних національних шкіл. Наприклад, у п'єсі «Полька піцикато» Й. Штрауса, яка у редакції та аранжуванні В. Сологуб виконується квітетом гітар, базовим має бути саме прийом гри піцикато. Даний спосіб гри на смичкових музичних інструментах передбачає його виконання не смичком, а щипком пальців правої (іноді лівої) руки. В результаті звук стає менш тривалим, швидко згасає, не має повної сили та гучності. Проте для гітари термін «піцикато» буде не зовсім коректним, адже видобування звуку завжди відбувається щипком (пальцями правої руки). Отже, на відміну від смичкових інструментів, у гітарі прийом гри «піцикато» виконується таким чином: ребро долоні правої руки прикладається до струн в районі підставки, великий палець правої руки (іноді й інші пальці) видобуває звук з демпферованих струн. Звук стає глухим, не має потрібного резонансу. Найбільш зручним для гри піцикато є низький регістр, рідше – середній, і дуже незручним та рідко використовуваним є верхній. Тому зазвичай у гітарній виконавській техніці цей прийом застосовується як короткі ілюстрації основного натурального звучання, невеликими фрагментами, в одному з голосів твору, переважно в одноголосному викладенні. Можна грати бас піцикато та одночасно натуральні звуки, що видобуваються на середніх та верхніх струнах. Саме така техніка поширена в гітарному виконавстві. Натомість ансамбль «Classic Guitar» виконує цей твір максимально наближено до оригінального струнно-смичкового звучання, при цьому не використовуючи традиційну техніку виконання піцикато в гітарі. Гра відбувається поза межами грифа, де немає поріжків, а, отже, немає чіткого визначення інтонації (як на смичкових інструментах). Через те, що гітара має ширшу шийку грифа, порівняно з іншими струнними інструментами, та кварто-терцієвий стрій, виконання прийому гри піцикато потребує віртуозності. При цьому колективом збережено оригінальну тональність твору, рухливий темп та агогіку.

Так само цікавою і майстерною є інтерпретація твору А. Лядова «Музична табакерка» у перекладенні та редакції В. Сологуб. Для відтворення звучання поширеного наприкінці XIX – на початку XX століть інструмента-сувеніра – музичної скриньки – у творі використовується гра флажолетами. Зазвичай при грі на гітарі штучні флажолети використовуються фрагментарно, у помірному або повільному темпі, поєднуючись з іншими елементами фактури, яка викладається з використанням натурального звуку (найчастіше

одночасно з басом) як прикраса до основної мелодії. В деяких випадках їх застосовують виключно тоді, коли неможливо натуральним звуком видобути ноту певної висоти, тобто з технічних причин.

У редакції В. Сологуб вся п'єса цілком виконується флажолетами (штучними та натуральними). Також використовуються й інші технічні прийоми, які створюють повноцінний художній образ. На початку п'єси для відтворення характерного скрипу, схожого на звук заведення скрипки, використовується ковзання нігтем по обмотці струни. Так само наприкінці твору для імітування звуку закривання скрипки застосовується ляпас розгорнутою долонею по обичайці. Для п'єси характерний рухливий темп, проте віртуозність виконавців дозволяє додержуватися його навіть поза межами основного робочого діапазону – в незручному з виконавського боку регістровому розташуванні. Гітарна майстерність колективу проявляється також в уникненні подовженого звучання – своєрідного «зависання», яке відбувається під час виконання флажолетів. У разі відсутності вправності звуку будуть нашаровуватися. Запобігти цьому допомагає філігранна техніка не тільки своєчасного звуковидобування, але й зняття додаткових обертонів, що дуже складно робити у темпі *Allegretto*. За умови неправильної техніки виконання штучні флажолети можуть легко перетворитися на піцикато, що порушить задум. Проте залучення вищезгаданих прийомів дозволяє продемонструвати високу віртуозність та вправність учасників гітарного ансамблю. Виконання квартетом «Музичної табакерки» А. Лядова у редакції В. Сологуб неодноразово отримувало високу оцінку фахівців на престижних міжнародних гітарних конкурсах. Декілька відомих нотних видавництв пропонували видати друком саме цю виконавську редакцію.

Інший тип виконавських прийомів ансамбль демонструє при зверненні до «репертуарної класики» – гітарних творів іспанських та латиноамериканських композиторів (Х. Родріго, Х. Туріні, Ф. Морено-Торроби, Р. Діенса, М. Кастельнуово-Тедеско, М. Понсе, Е. Гранадоса, І. Альбеніса, М. де Фальї). Виконання цих творів дозволяє передати не логічну вираженість та певну внутрішню стриманість, притаманну бароковим опусам, а розкрити потенціал гітарного складу в усій повноті емоційних відтінків та пристрастності, що притаманна іспанській музиці. «Багатство темброво-динамічних та емоційних відтінків гітарного звуку як фактор емоційно-чуттєвої напруги розширює інтерпретаційно-логічні виконавські можливості інтерпретатора-виконавця, стимулює оптимальне використання арсеналу органіки гітарного звуку» (Михайленко, 2011: 16). Так, при виконанні музики іспанських композиторів базовим прийомом стає *rasgado*. Цей прийом гри на класичній гітарі традиційно застосовувався для акомпанементу танцюристам і співакам фламенко. Він має декілька типів, зокрема може бути висхідним (від 6-ї струни до 1-ї), низхідним (навпаки) і комбінованим.

Без застосування прийомів гри, що притаманні конкретному музичному напрямку чи епосі, неможливо досягнути вірної подачі музично-інтонаційної моделі. В. Москаленко, визначаючи даний феномен, зауважує, що для його відтворення важливим є не лише аналітичне осмислення твору, а й наявність рухової та м'язової пам'яті. «Під музично-інтонаційною моделлю розуміються закріплені пам'яттю узагальнені слухові та м'язово-рухові уявлення – результат творчого сприйняття та обробки музичного матеріалу, що поєднані спільними ознаками» (Москаленко, 2013: 35). Саме тому інтерпретаційна діяльність гітарного репертуару потребує вірного розуміння кореляції між часом написання твору та тими технічними можливостями, які були притаманні інструменту в конкретний історичний період. Це і тривалість звуку, і гучність, й артикуляційні характеристики.

Учасники колективу «Classic Guitar» дотримуються принципу відповідності між специфікою репертуару, формою та засобами його презентації. Твори українських композиторів не лише входять до концертної програми ансамблю, але й нерідко створюються задля неї, зокрема й присвячуються їй. Це твори В. Антонока «Festive Dance», В. Коршунова «Осінь», Л. Пантелеймонова «Вітер Кордови», «Вальс часів війни», «Фантазія». Також гітаристи виконують твори Е. Йорка «SPIN», «Quiccan», Д. Павловича «Shahrazad Dancing», С. Слонімського «Марш Бармалея».

До репертуару колективу потрапляють популярні естрадні та джазові композиції, які аранжовані учасниками «Classic Guitar» для гітарного ансамблю, зокрема: «Ранок карнавалу» Л. Бонфі з кінофільму «Чорний Орфей»; попури на теми гурту «Metallica»; композиція «Обійми» С. Вакарчука, творчо переосмислена у стилістику фламенко; «Техно» Ю. Кіндле; мелодія з кінофільму «Список Шиндлера» Дж. Вільямса; «Мінорний свінг» Д. Рейнхардта; «Malaguena Salerosa» Е. Лекуони та інші. Такий тип програми припускає можливість застосування певних елементів шоу, наприклад, гру з зав'язаними очима твору Кватромано «Венесуельський вальс», гру на одній гітарі вчотирьох твору «Астурія» І. Альбеніса. Ці віртуозні найпопулярніші мелодії зазвичай виконуються на біс.

Учасники колективу у своїй діяльності поєднують різні типи інтерпретації, не лише суто виконавську, а й здійснюють виконавське перекладення, результатом якого стають зроблені гітаристами аранжування. Виконуючи такий репертуар, учасники ансамблю мають більшу свободу в питанні творчої інтерпретації музичного матеріалу. Внаслідок цього нерідко вони застосовують такі колористичні, специфічні гітарні прийоми гри, як *tepping* (удар по струнах), *golpe* (удар по деці), *scotch* на струні (звук, що імітує затирання діджеєм платівки), та низку інших.

Зауважимо, що виступи колективу, а також його окремих учасників на різноманітних фестивалях та курсах неодмінно здобували високу оцінку професійного журі та публіки. Перманентна підготовка до участі у змагальних формах сприяла виробленню низки навичок та вмій, що допомагали творчому зростанню рівня виконавської майстерності. «Практика проведення музичних змагань показує, що в процесі підготовки до конкурсу у молодих музикантів формується певний комплекс вмій та навичок: технічно-вільне

виконання, слухо-інтонаційне чуття, глибокий аналіз музичного твору й обґрунтування його інтерпретації, відтворення художнього змісту твору, вільне оперування музично-теоретичними знаннями, опанування хвилюванням у процесі виконання твору, виконавська надійність та артистизм» (Романенко, 2016: 128).

Зважаючи на те, що мова йде саме про ансамблеву гру, доречно підкреслити її роль у творчому становленні гітаристів, кожен з яких є професіоналом своєї справи, адже виробляється низка навичок, що допомагають і у сольному виконавстві. «Ансамблеве музикування є важливим складником у системі сучасної музичної педагогіки. Гра в ансамблі розширює музичний кругозір та вдосконалює не тільки виконавську майстерність, а й каталізує становлення особистісно-творчих якостей музиканта через набуття досвіду професійного спілкування та партнерської взаємодії» (Кравченко, 2021: 45).

Говорячи про інтерпретаційні іпостасі учасників колективу, доречно згадати й редакторську. Нерідко виконавці постають співтворцями композицій, написаних миколаївськими композиторами. Так, у багатьох творах Л. Пантелеймонова учасники «Classic Guitar» на власний розсуд визначали цілий спектр елементів, які не були вказані автором у тексті, зокрема динаміку, штрихи, прийоми гри. Це свідчить про високий професіоналізм учасників ансамблю.

У процесі виконавської діяльності проявились такі характеристики виконавців «Classic Guitar», як схильність до співтворчості, вміння дотримуватись ансамблевого звучання, де збалансовані динамічний рівень, агогіка та виконавський штрих. Для відсутності акустичних розбіжностей учасники колективу грають на гітарах польського майстра Є. Висоцького. Специфікою аранжувань та перекладень, які створюють виконавці, унаочнюють дихотомію між тембровою інтеграцією інструментів та намаганням диференціювати певні шари музичної тканини. Використання такого складу, як гітарний квартет, дозволяє створити гармонійне і впорядковане звучання, в якому співмірними будуть всі компоненти. Власне написання творів для гітарного квартету пов'язане з потребою гарної обізнаності у специфіці інструмента, врахуванні його природи, адже, попри порівняно невеликий динамічний діапазон, гітара має широкий спектр звукових прийомів та ефектів. Також у різних регістрах є характерний диференційований колорит. У професійних виконавців, які добре знають можливості інструмента, такий формат, як виконавське перекладення, набуває високого рівня, а перекладення та аранжування творів добре розкривають можливості інструмента.

Власне, така ознака, як «рівноправність» учасників ансамблю, має сутнісний характер. Проте саме у випадку гітарного квартету «Classic Guitar» дане завдання реалізується сповна. Не виникає проблем з динамічним діапазоном, ставленням до артикуляції, опрацюванням штрихів. Велику увагу приділено творчому пошуку тембрових фарб інструмента. Без камерного ансамблю неможливо повноцінний розвиток гітарного мистецтва, адже не буде ефективного зв'язку з музичною виконавською традицією в цілому, отже, гітара буде приречена на ізоляцію і зрештою неминуче деградує як професійний інструмент (Петропавловський, 2006: 20). Інтерпретаційна діяльність колективу демонструє ретельне вивчення специфіки творів, прагнення вірно відтворити авторський задум та водночас намагання по-новому розкривати певні потенційні можливості, що закладені в композиціях різних стилів та жанрів.

Висновки. Гітарний ансамбль розглядається як камерний колектив (до чотирьох учасників), до складу якого входять класичні гітари – однотипні або однакові інструменти. Однією з найпродуктивніших гітарних шкіл, в яких було сформовано гітарні квартети, є миколаївська. Її виникнення в українському мистецькому просторі знаменує формування гітарного виконавства, яке відповідає західноєвропейським традиціям. Миколаївський колектив «Classic Guitar» виконує різноплановий музичний матеріал. Учасники ансамблю прагнуть переосмислювати класичні та сучасні твори, демонструючи визначні властивості гітари як сольного й ансамблевого інструмента. Віртуозність видобування різних штрихів та способів звуковидобування свідчить про високу професійність учасників колективу та викликає захват публіки. Творчим кредо колективу є намагання максимально зберігати авторський задум, розкриваючи при цьому нові властивості творів. Інтерпретаційні виміри діяльності колективу включають виконавський і редакторський виміри, зокрема нерідко учасники здійснюють виконавські перекладення, результатом яких стають нові гітарні аранжування творів.

Список використаних джерел:

1. Арнонкур Н. Музыка бароко: шлях до нового розуміння. Москва : Пальміра, 2019. 247 с.
2. Дроздова О. Творча складова технології гітарного виконавського мистецтва : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 ; Одеська національна музична академія ім. А.В. Нежданової. Одеса, 2020. 190 с.
3. Кравченко А. Семіологія камерно-інструментального мистецтва України кінця ХХ – початку ХХІ століть : дис. ... докт. мистецтвознавства : 26.00.01 ; Національна академія керування кадрів культури і мистецтв. Київ, 2021. 428 с.
4. Михайленко М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності гітариста : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 ; Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського. Київ, 2011. 18 с.
5. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації : навчальний посібник. Київ, 2013. 134 с.
6. Петропавловський А. Гітара в камерном ансамблі : автореф. дис. ... канд. искусствоведения : 17.00.02 ; Нижегородская государственная академия им. М.И. Глинки. Нижний Новгород, 2006. 21 с.
7. Романенко А. Музичний конкурс як соціокультурний феномен у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. 2016. № 1. С. 126–129.

References:

1. Arnonkur, N. (2019) *Muzyka baroko: shliakh do novoho rozuminnia* [Baroque music: the path to a new understanding]. Moskva : Palmira. 247 s. [in Ukrainian]

2. Drozdova, O. (2020) Tvorcha skladova tekhnolohii hitarnoho vykonavskoho mystetstva [Creative component of the technology of guitar performing arts] (PhD Thesis), Odesa. 190 s. [in Ukrainian]
3. Kravchenko A. (2021) Semiolohiia kamerno-instrumentalnoho mystetstva Ukrainy kintsia XX – pochatku XXI stolit [Semiology of chamber and instrumental art of Ukraine of the end of the XX – beginning of the XXI centuries] (PhD Thesis), Kyiv. 428 s. [in Ukrainian]
4. Mykhailenko M. (2011) Teoretychni osnovy formuvannia vykonavskoi maisternosti hitarysta [Theoretical bases of formation of performing skill of the guitarist] (PhD Thesis) Kyiv. 18 s. [in Ukrainian]
5. Moskalenko V. (2013) Lektsii z muzychnoi interpretatsii [Lectures on musical interpretation] : navchalnyi posibnyk. Kyiv. 134 s. [in Ukrainian]
6. Petropavlovskiy A. (2006) Hitara v kamernom ansamble [Guitar in a chamber ensemble](PhD Thesis) Nyzhnyi Novhorod. 21 s. [in Russian]
7. Romanenko A. Muzychnyi konkurs yak sotsiokulturnyi fenomen u formuvanni profesiinnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Music competition as a socio-cultural phenomenon in the formation of professional competence of the future teacher of music]. *Muzychne mystetstvo v osvitolohichnomu dyskursi*. 2016. № 1. P. 126–129. [in Ukrainian]